

عنوان مقاله:

مطالعه تاثیر کنه کشی عصاره میوه خیار تلخ (*Momordica charantia*) روی کنه تارتن دولکه ای (*Tetranychus urticae* (Acari: Tetranychidae)

محل انتشار:

مجله زیست شناسی جانوری تجربی، دوره 11، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

منا یاور - کارشناس ارشد، گروه گیاهپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زابل، زابل، ایران

علی میرشکار - استادیار، گروه گیاهپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زابل، زابل، ایران

عباس خانی - دانشیار، گروه گیاهپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زابل، زابل، ایران

سارا رامرودی - دانشیار، گروه گیاهپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زابل، زابل، ایران

خلاصه مقاله:

کنه تارتن دولکه ای (*Tetranychus urticae* (Acari:Tetranychidae))، از مهم ترین آفات محصولات کشاورزی می باشد که دارای زادآوری بالا و توانایی ایجاد مقاومت به آفت کش های آلی را دارد. با توجه به افزایش آلودگی محیط زیست در اثر مصرف آفت-کش های شیمیایی، کاربرد عصاره های گیاهی به دلیل تاثیر حشره کشی و کنه کشی به عنوان روشی جایگزین علیه کنه های آفت مورد توجه قرار گرفته است. این پژوهش برای تعیین ترکیبات شیمیایی عصاره میوه خیار تلخ و بررسی سمیت عصاره های هگزانی و اتانولی آن روی بالغین کنه تارتن دولکه ای به صورت طرح کاملا تصادفی در چهار تکرار همراه با شاهد به روش های سمیت تنفسی و تماسی و اثر دورکنندگی انجام شد. بعد از ۲۴ ساعت مرگ و میر کنه ها بررسی شد. نتایج زیست سنجی ها نشان داد که با افزایش غلظت عصاره های خیار تلخ میزان مرگ و میر کنه تارتن دولکه ای و اثر دورکنندگی افزایش یافت. عصاره هگزانی خیار تلخ در غلظت ۱۰۰۰ میکروگرم بر سانتی مترمربع بیش ترین تلفات (۵۶/۷۵ درصد) را در سمیت تماسی داشت. عصاره اتانولی خیار تلخ در غلظت ۱۰۰۰ میکرولیتر بر لیتر هوا در کنه تارتن دولکه ای بیش ترین تلفات (۸۹/۷۹ درصد) را در سمیت تنفسی داشت. اثر دورکنندگی پنج ساعت بعد از کاربرد عصاره اتانولی خیار تلخ، با افزایش غلظت از ۲۰۰ میکرولیتر، به میزان ۸۰ درصد افزایش یافت. در عصاره میوه خیار تلخ ۱۶ ترکیب مختلف شناسایی شد و مونوترپنوئیدهای لینالول اکسید، لیمونن اکسید و ۸- هیدروکسی لینالول بیش ترین مقدار را داشتند. بنابراین می توان عصاره اتانولی خیار تلخ را در غلظت های بالا به دلیل داشتن مونوترپنوئیدها برای محافظت گیاهان به ویژه محصولات زراعی در برابر کنه تارتن دولکه ای توصیه کرد.

کلمات کلیدی:

خیار تلخ، زیست سنجی، عصاره اتانولی، کنترل، مونوترپنوئید

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1852015>

